

Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2024

Rare birds in the Czech Republic in 2024

Martin Vavřík¹, Jiří Šírek² & FK ČSO

¹ Sobotín 54, CZ-788 16; e-mail: vavrik.martin@seznam.cz

² Tržní nám. 63, CZ-752 01 Kojetín; e-mail: jirka.sirek@seznam.cz

Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2025: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2024. *Sylvia* 61: 140–164.

Tato zpráva Faunistické komise ČSO zahrnuje pozorování vzácných ptáků na území ČR zaslaná a získaná k posouzení komisí v roce 2024 a začátkem roku 2025. Celkově bylo projednáváno 72 záznamů, z nichž bylo 62 (86 %) akceptováno, deset (14 %) zamítnuto. Mimo to je do zprávy zařazeno dalších 290 záznamů registrovaných druhů z roku 2024 i několik starších. V roce 2024 došlo k obměně ve složení komise, novým členem se stal Jaroslav Zeman, od roku 2024 tedy pracuje FK ČSO jako osmičlenná. Předsedou je Jiří Horáček, dalšími členy jsou Jiří Šírek (jednatel), David Heyrovský, Martin Vavřík, Robert Doležal, Jan Studecký a Jaroslav Šimek.

V roce 2024 přibyl do avifauny ČR kulík hnědokřídlý (*Pluvialis dominica*). Ze zajímavějších výskytů byl zaznamenán druhý výskyt krahujce krátkoprstého (*Tachypiza brevipes*) a hýla pouštního (*Bucanetes githagineus*), třetí výskyt hvízdáka amerického (*Mareca americana*) a lindušky skalní (*Anthus petrosus*), pátý výskyt strnada viničného (*Emberiza cia*), osmý a devátý výskyt racka Sabinova (*Xema sabini*), desátý výskyt kachnice kaštanové (*Oxyura jamaicensis*) a dvanáctý výskyt budníčka zlatohlavého (*Phylloscopus proregulus*), dále byli zjištěni tři rákosníci pokřovní (*Acrocephalus dumetorum*) a devět budníčků pruhohlavých (*Phylloscopus inornatus*). Z registrovaných druhů byl zaznamenán rekordní počet pozorování kormorána malého (*Microcarbo pygmaeus*), volavky rusohlavé (*Ardea ibis*) a výřečka malého (*Otus scops*), jedny z nejvyšších počtů byly zjištěny také u racka tříprstého (*Rissa tridactyla*), turpana černého (*Melanitta nigra*) a rybáka malého (*Sternula albifrons*).

Čísla v závorkách za jménem druhu odpovídají počtu pozorování do roku 1988, v letech 1989–2023 a v roce 2024. Složená čísla typu n+2 znamenají, že mimo akceptovaná pozorování existuje blíže nezjištěný počet pozorování, která FK ČSO neprojednávala. Pomlčka místo čísla znamená, že pozorování z daného období nebyla shromažďována. Hvězdička před názvem druhu označuje nový druh pro avifaunu ČR, „(r)“ před názvem druhu označuje druhy, u nichž jsou pozorování jen registrována. U druhů registrovaných od roku 2008 je v závorce uveden počet pozorování v letech 2008–2023 a v roce 2024. Kurzívou jsou zvýrazněna pozorování, u kterých byl pták poprvé zjištěn již v roce 2023 a na lokalitě se zdržel do roku 2024, kromě nich také nově posouzená pozorování z let před rokem 2024. Návosloví vychází z *IOC World Bird Listu* (Gill et al. 2025). Faunistická komise ČSO je členem evropské asociace komisí AERC, jejíž stránky můžete navštívit na <http://www.aerc.eu>. Stránky FK ČSO můžete navštívit na adrese <http://fkcsocz>.

This report of the Czech Rarities Committee, working under the Czech Society for Ornithology (CSO), includes records of rare and unusual bird species collected in the Czech Republic in the year 2024 and early 2025. The Committee assessed altogether 72 records, of which 62 (86%) were accepted, ten (14%) were rejected. Besides that, the report also includes 290 records of species which are subject to registration, coming from the year 2024 and several older. In 2024, the Committee's composition slightly changed, Jaroslav Zeman became its new member. Since 2024, the Committee thus has eight members with Jiří Horáček being the chairman, the other members including Jiří Šírek (secretary), David Heyrovský, Martin Vavřík, Robert Doležal, Jan Studecký and Jaroslav Šimek.

In 2024, the fauna of the Czech Republic was enriched by American Golden Plover (*Pluvialis dominica*). Interesting observations include the second records of Levant Sparrowhawk (*Tachyspiza brevipes*) and Trumpeter Finch (*Bucanetes githagineus*), third records of American Wigeon (*Mareca americana*) and European Rock Pipit (*Anthus petrosus*), fifth record of Rock Bunting (*Emberiza cia*), eighth and ninth records of Sabine's Gull (*Xema sabini*), tenth record of Ruddy Duck (*Oxyura jamaicensis*) and twelfth record of Pallas's Leaf Warbler (*Phylloscopus proregulus*). Moreover, three Blyth's Reed Warblers (*Acrocephalus dumetorum*) and nine Yellow-browed Warblers (*Phylloscopus inornatus*) were observed. Out of the species which are subject to registration, record numbers of sightings of Pygmy Cormorant (*Microcarbo pygmaeus*), Western Cattle Egret (*Ardea ibis*) and Eurasian Scops Owl (*Otus scops*) were collected. Very high numbers were recorded also in Black-legged Kittiwake (*Rissa tridactyla*), Common Scoter (*Melanitta nigra*) and Little Tern (*Sternula albifrons*).

In the following list, numbers in brackets in each species show the number of accepted records before 1988, in the years 1989–2023 and in 2024. Compound numbers such as n+2 indicate that, besides the accepted records, there is an uncertain number of reports not yet considered by the Committee. A dash (–) instead of a number means that records from the particular period were not collected. An asterisk (*) in front of the species name marks a new species for the country, "(r)" in front of the species name marks species whose records are only subject to registration. In the species subject to registration since 2008, the numbers of records in the years 2008–2023 and in 2024 are given in brackets. The cases when the bird was first found already in the year 2023 and stayed in the country till 2024, as well as added records from earlier years are shown in italics. We applied the nomenclature of the IOC World Bird List (Gill et al. 2025). The Czech Rarities Committee is a member of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC). See <http://fkcso.cz> and <http://www.aerc.eu>.

AKCEPTOVANÁ A REGISTROVANÁ POZOROVÁNÍ / ACCEPTED AND REGISTERED RECORDS

(r) Berneška tmavá, *Branta bernicla* (n+1, 27, 3)

01.01.2024: 1 ex. 2K Tovačov, PR, OLK (J. Šírek)

28.01.–05.02.2024: 1 ex. +2K jezero Most, MO, ULK (V. Pikeš aj.; foto)

17.–26.02.2024: 1 ex. +2K Horní Ředice a okolí, PU, PAK (A. Zvára aj.; foto)

Po prázdném roce 2023 jde o návrat k normálu předchozích čtyř let.

(r) Berneška rudokrká, *Branta ruficollis* (7, 98, 10)

27.12.2023–06.02.2024: 1–4 ex. Novomlýnské nádrže a okolí, BI, JHM (M. Stehlík, J. Studecký aj.; foto)

29.12.2023–21.01.2024: 1 ex. Lomnice nad Lužnicí a okolí, JH, JHC (P. Albert, V. Albertová aj.; foto)

31.12.2023–13.03.2024: max. 6 ex. Sedlec-Vlhlavy, CB, JHC (P. Albert, V. Albertová aj.; foto)

31.12.2023–23.01.2024: 1 ex. Kestřany, PI, JHC (M. Frencl aj.; foto)

27.–28.01.2024: 1 ex. Ostrožská Nová Ves, UH, ZLK (P. Shromáždil, Z. Chromek; foto)

02.02.2024: 1 ex. Tvarožná Lhota, HO, JHM (M. Sochor, M. Sochorová)

03.–10.02.2024: 1 ex. Sušany, CV, ULK (E. Janeček aj.; foto)

04.02.2024: 1 ex. Svatobořice-Mistřín, HO, JHM (K. Šimeček; foto)

07.02.2024: 3 ex. Nýřany, PS, PLK (M. Javůrek, L. Schröpfer; foto)

11.02.2024: 1 ex. Hrádek-Čejkovy, KT, PLK (R. Lučan)

11.02.2024: 3 ex. Šafov, ZN, JHM (M. Stehlík; foto)

11.02.2024: 2 ex. Jaroslavický ryb., ZN, JHM (L. Říčanek, M. Říčánková)

16.11.2024(–2025): 1–2 ex. Novomlýnské nádrže a okolí (P. Wolf aj.; foto)

15.12.2024(–2025): 2 ex. Svatobořice-Mistřín, HO, JHM (K. Šimeček aj.; foto)

Jako vždy není jednoduché přesně stanovit počet zjištěných ptáků, protože se mohli během tahu přemisťovat mezi jednotlivými lokalitami. Bernešky rudokrké přiletují na naše zimoviště od poloviny listopadu, v roce 2024 se pohnuly zpátky k severu už v první polovině února, na zimovištích jinak často vydrží až do poloviny března.

Husa krátkozobá, *Anser brachyrhynchus* (0, 11+1, 1)

31.12.2023: 1 ex. +1K Týnec nad Labem, KO, STC (P. Hampl; FK 41/2024; foto)

25.–27.02.2024: 2 ex. Strašov, PU, PAK (J. Šimek aj.; foto; FK 01/2024)

Po vyřazení starších pozorování při jejich revizi je husa krátkozobá u nás pozorována každoročně od roku 2019.

(r) Husa malá, *Anser erythropus* (n, 56+1, 7)

29.12.2023–28.01.2024: max. 6 ex. Koclířov a okolí, JH, JHC (L. Hamáček aj.; foto)

21.–31.01.2024: 1 ex. +2K Dolany, PU, PAK (P. Lopatář aj.; foto); 10.–26.02.2024: 1 ex. +2K Ředický ryb., PU, PAK (J. Rohlena aj.; foto); 12.–14.02.2024: 1 ex. +2K Újezdský ryb., PU, PAK (M. Holečková, J. Rohlena aj.; foto); 02.03.2024: 1 ex. +2K Bohdanečský ryb., PU, PAK (P. Hampl; foto)

02.02.–15.03.2024: 1 ex. +2K více lokalit, CB, JHC (L. Hamáček, J. Vlček aj.; foto)

17.02.–16.03.2024: 1–2 ex. +2K ryb. Volešek a okolí, CB, JHC (J. Tesařík; foto);

16.–17.03.2024: 1 ex. +2K Vrbenské ryb., CB, JHC (Z. Valeš, G. Uhrová aj.; foto)

27.02.2024: 2 ex. +2K Svatobořice-Mistřín, HO, JHM (K. Šimeček; foto)

14.–20.11.2024: 1 ex. +1K Vrskmaň, CV, ULK (F. Pochmon aj.; foto)

30.11.2024: 1 ex. +1K Novomlýnské nádrže a okolí, BV, JHM (R. Doležal, B. Matysioková aj.; foto)

14.–17.12.2024: 1 ex. +1K Polerady, MO, ULK (M. Vlček, J. Vaník aj.; foto)

15.–18.12.2024: 1–2 ex. +1K Mutěnice a okolí, HO, JHM (K. Šimeček aj.; foto)

Začátkem zimy 2024/2025 se ptáci objevili pouze na jihu Moravy a severu Čech.

Labuť malá, *Cygnus columbianus* (16, 19, 1)

16.03.2024: 3 ex. +2K Bojmany, KH, STC (M. Kavka; FK 59/2024; foto)

Březen je nejlepším měsícem na výskyt tohoto druhu, bylo v něm zaznamenáno 13 z 36 dosavadních pozorování.

Hvízdák americký, *Mareca americana* (0, 2, 1)

02.06.2024: 1M +1K Choryně, VS, ZLK (J. Heryán, P. Spáčil; FK 16/2024; foto)

Předchozí pozorování jsou z února 1990 (Tovačov, PR, OLK) a prosince až ledna 2009/2010 (Vranov nad Dyjí, ZN, JHM). V Polsku byl hvízdák americký pozorován 12×, naposledy v březnu až dubnu 2021 (Komisja Faunistyczna 2022). Tento druh zaletuje stále častěji na Britské ostrovy, takže už v roce 2002 upustila britská BBRC od posuzování jeho výskytu; v té době registrovala 462 akceptovaných pozorování včetně pěti ptáků kroužkovaných v Severní Americe (Votier et al. 2003). Od té doby je v průměru zjišťováno každoročně 16–18 nových ptáků (v roce 2023 ale až 27 ex.) a kromě podzimních přiletů je jasně patrný i jarní tah (White & Kehoe 2025).

(r) Kajka mořská, *Somateria mollissima* (n+1, n+23, 0)

29.11.2023–02.03.2024: 1 M 1/2K jezero Milada, UL, ULK (V. Teplý, Z. Poupa, G. Bártová aj.; foto)

Kajka mořská zůstává u nás velkou raritou, tento zimující pták je prvním záznamem od roku 2019.

(r) Turpan černý, *Melanitta nigra* (od 2008: 112+3, 15)

29.11.2023–05.01.2024: 1 ex. 1K/F jezero Milada, UL, ULK (V. Teplý, Z. Poupa, G. Bártová; foto)

15.12.2023.–24.02.2024: 1–3 F/2K jez. Medard, SO, KVK (J. Tesařík aj.; foto)

29.12.2023.–07.01.2024: 4 F/2K Tovačov, PR, OLK (V. Danzmajer, P. Shromáždil aj.; foto)

28.12.2023–09.01.2024: 1 F/2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (L. Hamáček aj.; foto)

23.01.–05.02.2024: 3 F/2K úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon, Š. Vidner)

20.–28.02.2024: 1 M +1K jez. Milada, UL, ULK (M. Stichová aj.; foto)

17.03.2024: 1 M 2K Březno, MB, STC (M. Bacílek; foto)

18.–23.04.2024: 1 F/2K jez. Milada, UL, ULK (J. Bukvaj aj.; foto)

26.10.2024: 3 F/1K ryb. Hvězda, SY, PAK (J. Mach)

05.–24.11.2024: 1–2 F/1K úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon; foto)

08.–16.11.2024: 1 F 1K Vltava v Praze, AA, PHA (H. Koziol, J. Grünwald aj.; foto)

10.–22.11.2024: 1 F Rzy, Dobříkov, UO, PAK (Z. Procházka aj.; foto)

16.–20.11.2024: 2 F/1K úd. n. Nechanice, CV, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

23.11.2024: 2 F/1K Ovčáry, ME, STC (M. Kocourková)

21.12.2024(–2025): 2 F/1K Křenecké jezero, PY, STC (A. Gabrielová aj.; foto)

14.–29.11.2024: 1 ex. 1K Novomlýnské nádrže, BV, JHM (R. Vlk aj.; foto)

Druhý nejlepší rok na výskyt tohoto druhu od zařazení mezi registrované druhy v roce 2008, rekordním zůstává rok 2016 s osmnácti záznamy.

(r) Hohlka lední, *Clangula hyemalis* (od 2008: 107, 8)

23.11.2023–03.02.2024: 1 F +1K Jezero Most, MO, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

24.12.2023–07.01.2024: 1 ex. 1/2K/F Grygov, OC, OLK (V. Danzmajer, J. Danzmajerová aj.; foto)

25.12.2023–31.03.2024: 1 ex. 1/2K/F Dolní Benešov a okolí, OP, MSK (E. Morav aj.; foto)

08.01.–04.02.2024: 1 ex. 2K jezero Milada, MO, ULK (P. Charvát, M. Horyna aj.; foto)

10.01.2024: 1 ex. Novomlýnské nádrže, BV, JHM (K. Málek)

11.–20.01.2024: 1 F +1K Ostrožská Nová Ves, UH, ZLK (K. Šimeček aj.; foto)

14.01.–16.04.2024: 1–3 ex. Tovačov, PR, OLK (M. Kruzman aj.; foto)

05.04.2024: 1 F +1K úd. n. Slezská Harta, BR, MSK (P. Meca; foto)

07.04.2024: 2 F +1K ryb. Vražda, Březno, MB, STC (M. Bacílek; foto)

04.–10.11.2024: 1–2 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (P. Lopatář, P. Hampl aj.; foto)

03.–04.12.2024: 1 ex. 1K Studénka, NJ, MSK (L. Pilch, P. Hastík; foto)

Pták z Grygova se mohl přemístit do Tovačova, v Grygově byl zjištěn také 11. dubna.

Kachnice kaštanová, *Oxyura jamaicensis* (0, 9, 1)

05.–06.07.2024: 1M +1K Studénka, NJ, MSK (P. a J. Hastíkovi aj.; FK 20/2024; foto)

Rada Evropy vyhlásila v rámci Bernské konvence plán vyhubit kachnici kaštanovou ve volné přírodě v Evropě do roku 2025; v roce 2023 tak její populace klesla pod 200 ex., z toho většina byla zaznamenána v Nizozemsku (110 ex.), Francii (30 ex.), Německu (30 ex.) a dále v Británii (15 ex.) a Belgii (10 ex.); hnízdní populace byla odhadnuta na asi 30 párů, z toho pět ve Francii a minimálně 22 v Nizozemsku, s jen příležitostným hnízděním jinde (Cranswick & Hall 2023). Zpráva ze zasedání komise Bernské konvence z prosince 2024 uvádí, že se přes velký pokrok tohoto cíle nepodaří dosáhnout a bude třeba stanovit další postup do roku 2030 (FACE 2024).

Rorýs velký, *Tachymarptis melba* (11, 7, 0)

28.–29.07.2022: 1 ex. Bohumín, KA, MSK (R. Mikolanda; FK 02/2024)

Jde o druhé akceptované pozorování z roku 2022.

(r) Drop velký, *Otis tarda* (-, n+33, 1)

14.06.2024: 1 F/2K Nová Bystřice-Ovčárna, JH, JHC (anonym via K. Horák; foto)

(r) Ústříčník velký, *Haematopus ostralegus* (n, n+83, 8)

29.03.–10.04.2024: 1 ex. Nový ryb. U Mikulova, BV, JHM (L. Říčanek, M. Říčánková aj.; foto); 13.04.2024: 1 ex. Lednice, Mlýnský ryb., BV, JHM (Š. a J. Goldman)

14.05.2024: 1 ex. Jistebník, NJ, MSK (L. Pilch; foto), 15.05.2024: 1 ex. Bartošovice, NJ, MSK (L. Pilch; foto)

08.06.2024: 1 ex. Lomnice n. L., ryb. Služebný, JH, JHC (I. Šimová; foto)

20.–21.06.2024: 1 ex. Neratovice-Lobkovice, ME, STC (M. Zemanová; foto)

22.07.2024: 1 ex. ryb. Dehtář, CB, JHC (L. Dobiášová)

09.08.2024: ryb. Koclířov, JH, JHC (L. Hamáček; foto)

10.08.2024: 1 ex. Lhota pod Libčany, HK, HKK (I. Hroneš, P. Lopatář; foto)

13.10.2024: 1 ex. ryb. Rožmberk, JH, JHC (L. Hamáček)

Dosavadních 95 registrovaných záznamů (některé se týkají stejného jedince z jiné lokality) ukazuje, že se u nás mohou ústříčníci vyskytnout v podstatě kdykoliv od konce března do začátku listopadu, jen slabě je naznačený rozdíl mezi jarním tahem s vrcholem na přelomu dubna a května a podzimním tahem s nenápadným vrcholem v srpnu.

***Kulík hnědokřídlý, *Pluvialis dominica* (0, 0, 1)**

28.09.–09.10.2024: 1 ex. 1K, chycen, Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JHM (M. Stehlík, F. Suchý aj.; FK 33/2024; foto; obr. 1)

Tři roky po pozorování asijského „hnědokřídleho“ kulíka bylo zaznamenáno první pozorování jeho amerického příbuzného. Ve stejné době byl pozorován kulík hnědokřídlý také v Polsku, šlo o pátý výskyt v této zemi (26.–29. září 2024, dolní Slezsko; Komisja Faunistyczna 2025). Kulík hnědokřídlý je častějším z obou druhů v zemích u západního pobřeží Evropy – v Británii jeho pozorování už není ani zvažováno místní faunistickou komisí, do roku 2023 byl zjištěn 741×, v rekordním roce 2023 dolétla většina ze zaznamenaných 43 ex. v září a říjnu (White & Kehoe 2025). V Nizozemí byl zvažován do roku 2022, celkem bylo zaznamenáno 67 výskytů oproti 74 záznamům kulíka pacifického, zvažovaného do roku 2018 (CDNA 2025). V sousedním Německu byl do roku 2022 zjištěn 15× oproti 32 výskytům kulíka pacifického (DAK 2024).

Obr. 1. Kulík hnědokřídlý (*Pluvialis dominica*) uprostřed, s kulíky zlatými (*Pluvialis apricaria*), Jevišovka (okres Břeclav), 8. října 2024. Foto J. Studecký.

Fig. 1. American Golden Plover (*Pluvialis dominica*) in the middle, together with European Golden Plovers (*Pluvialis apricaria*), Jevišovka (Břeclav district), 8 October 2024. Photo by J. Studecký.

(r) Kulík hnědý, *Eudromias morinellus* (n+3, 72, 11)

16.08.2024: 1 ex. Pec pod Sněžkou, TU, HKK (M. Jelínek)

21.08.–05.09.2024: 1–2 ex. Měrovice nad Hanou, PV, OLK (P. Shromáždil aj.; foto)

24.08.2024: 1 ex. Nová Ves, Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar)

01.09.2024: 1 ex. Vavřínecký ryb., KH, STC (M. Kavka)

03.09.2024: 2 ex. Přehýšov, PS, PLK (D. Martinovský)

04.09.2024: 1 ex. Úvaly, PY, STC (J. Grünwald)

05.09.2024: 1 ex. Práče, BI, JHM (M. Brabec, M. Brabcová; náhrávka)

06.09.2024: 1 ex. Strachotín, BV, JHM (M. Brabec, M. Brabcová)

06.–10.09.2024: 1 ex. Dolní Dvory, CH, KVK (R. Potopalský, M. Horáková; foto)

07.09.2024: 1 ex. Radešínek, LN, ULK (H. Koziol)

10.09.2024: 1 ex. Borkovice, TA, JHC (J. Grünwald, R. Ferrell)

Za zmínku stojí po dlouhé době tahový záznam z horských hřebenů, v tomto případě nedaleko Luční hory v Krkonoších.

Keptuška stepní, *Vanellus gregarius* (5, 11, 1)

19.–22.10.2024: 1 ex. 1K Bartošovice, NJ, MSK (J. Hastíková, P. Hastík; FK 36/2024; foto)

Keptuška je u nás pozorována každoročně od roku 2021. V Polsku byli na podzim 2024 pozorováni dva ptáci a třetí se vrátil druhým rokem na stejnou lokalitu; celkem jde o 75. a 76. výskyt v Polsku (Komisja Faunistyczna 2025).

(r) Břehouš rudý, *Limosa lapponica* (od 2008: 56, 5)

01.05.2024: 1 ex. ryb. Nesyt, BV, JHM (O. Ryška, D. Uher; foto)

25.–30.09.2024: 1 ex. 1K Skalice, HK, HKK (J. Šolc aj.; foto)

25.09.–09.10.2024: 1–2 ex. 1K Bezměrov, KM, ZLK (P. Shromáždil, Z. Němeček aj.; foto)

27.09.–03.10.2024: 1 ex. 1K úd. n. Nechanice, CV, ULK (M. Vlasatý, D. Tarbajová aj.; foto)

20.10.–3.11.2024: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vratný aj.; foto)

Pozorování z Nesytu je sedmým jarním záznamem od roku 2008. Většina pozorování tohoto druhu je z podzimního tahu, kdy se vzácně na přelomu července a srpna objevují zřejmě dospělí ptáci a pak od přelomu srpna a září mladí ptáci, jejichž průtah vrcholí ve druhé polovině září. Poslední ptáci se zdrželi opakovaně do druhé poloviny listopadu.

(r) Lyskonoh úzkozobý, *Phalaropus lobatus* (n+1, n+100, 4)

03.08.2024: 1 ex. 1K Chotěšice, NB, STC (M. Vlček aj.; foto)

25.08.–03.09.2024: 1 ex. 1K Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JHM (G. Bieber aj.; foto)

31.08.–03.09.2024: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Bukvaj aj.; foto)

17.–24.09.2024: 1 ex. 1K Ivaň, PV, OLK (L. Greplová, T. Oplocký, J. Šírek)

Ze 105 dosud registrovaných záznamů je pouze dvacet jarních (především z přelomu května a června), ostatní připadají na podzimní tah s vrcholem ve druhé polovině srpna.

(r) Vodouš štíhlý, *Tringa stagnatilis* (n+3, n+134, 6)

21.04.2024: 1 ex. +1K Novosedly, Sedlec, CB, JHC (J. Šimek, z. Valeš; foto)

04.05.2024: 1 ex. +1K Vrbátky, PV, OLK (P. Shromáždil, V. Fejkl aj.; foto)

14.05.2024: 1 ex. Moravský Krumlov, ZN, JHM (V. Křivan)

17.–22.07.2024: 1–2 ex. Lednice, BV, JHM (T. Oplocký aj.)

02.08.2024: 1 ex. Mutěnické ryb., HO, JHM (K. Šimeček, P. Čmelík)

24.08.2024: 1 ex. Lednice, BV, JHM (G. Bieber)

Dosud registrovaná pozorování 204 jedinců jsou rovnoměrně rozložena mezi jarní a podzimní tah (vždy 102 ex.). Jarní tah začíná před polovinou dubna, vrcholí na přelomu dubna a května a doznívá během června, podzimní tah vrcholí hned ve druhé polovině července, ale řada ptáků se zdrží déle, poslední záznamy jsou ze začátku září.

(r) Kamenáček pestrý, *Arenaria interpres* (od 2008: 153, 10)

16.01.2024: 1 ex. 2K jez. Milada, UL, ULK (L. Hájková; foto)

01.–09.05.2024: max. 8 ex. (pravd. 4 M a 4 F) Vlkoš, PR, OLK (P. Shromáždil, P. Spáčil, J. Šafránek aj.; foto)

15.–22.05.2024: 1 M +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, I. Hroneš; foto)

23.05.2024: 1 F +1K Strachotín, BV, JHM (J. Bína; foto)

18.08.2024: 2 ex. 1K Dobříň, LT, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

22.08.2024: 1 ex. 1K ryb. Koclířov, JH, JHC (I. Šimová; foto); 26.–28.08.2024: 1 ex. ryb. Velký Tisý, JH, JHC (M. Frencl)

22.–23.08.2024: F + 1K úd. n. Nechranice, CV, ULK (Z. Mara, H. Koziol; foto)

22.08.–05.09.2024: max. 3 ex. 1K Lednice, BV, JHM (G. Bieber aj.; foto)

24.08.–15.09.2024: 1–6 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, J. Macháň aj.; foto)

06.09.2024: 2 ex. 1K Žehuňský ryb., KO, STC (M. Jelínek)

Od roku 2008 registrujeme výskyt celkově 277 ex., z nichž bylo 79 zjištěno na jaře většinou v květnu a 198 ex. na podzimním tahu převážně od poloviny srpna do poloviny září. Lednové pozorování z jezera Milada je druhým zimním záznamem, jediným dalším mimo sezónním výskytem bylo pozorování z jižních Čech mezi 12. a 20. listopadem 2009 (Vavřík 2010). V Polsku je uváděno pět známých případů zimování, vesměs na pobřeží (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

(r) Jespák rezavý, *Calidris canutus* (–, n+110, 8)

29.04.2024: 1 ex. +1K ryb. Bezdrev, CB, JHC (T. Had)

23.08.–15.09.2024: 1–4 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, P. Lopatář aj.; foto)

03.09.2024: 2 ex. úd. n. Nechranice, CV, ULK (P. Nový; foto)

03.–10.09.2024: 1 ex. +1K Kadov, ST, JHC (J. Říhová, P. Pavlík; foto)

03.–07.09.2024: 1 ex. Třesický ryb. a okolí, HK, HKK (P. Lopatář aj.)

09.09.2024: 1 ex. Lednice, BV, JHM (V. Křivan)

11.09.2024: 1 ex. +1K Kozmické louky, OP, MSK (P. Hastík; foto)

15.09.2024: 1 ex. Lenešický ryb., LN, ULK (V. Budková)

Pozorování z dubna je teprve sedmé jarní pozorování od roku 2008. Všechna ostatní pozorování spadají do období podzimního tahu s vrcholem na přelomu srpna a září.

Jespáček ploskozobý, *Calidris falcinellus* (n+2, 29, 1)

01.–10.09.2024: 1 ex. Lednice, Mlýnský ryb., BV, JHM (J. Studecký, V. Švestková aj.; FK 31/2024; foto)

Z 38 akceptovaných jedinců se zhruba dvě třetiny objevily na podzimním tahu, s vrcholem na přelomu srpna a září. Zbývající jarní pozorování připadají vesměs na květen.

(r) Jespák písečný, *Calidris alba* (od 2008: 147, 9)

12.05.2007: 7 ex. Dolní Libina, SU, OLK (M. Vavřík)

02.05.2024: 1 ex. +1K Záhlinice, KM, ZLK (J. Šírek)

01.–11.08.2024: 1 ex. +1K Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar, J. Studecký aj.; foto)

18.–23.08.2024: 1 ex. 1K úd. n. Nechranice, CV, ULK (M. Vlasatý aj.; foto)

23.08.–24.09.2024: 1–8 ex. (max. 15.09.) úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk aj.; foto)

26.08.2024: 1 ex. Záboří, ST, JHC (R. Muláček, J. Říhová; foto)

18.–19.09.2024: 1 ex. Dívčice, CB, JHC (K. Chmel, J. Havlíček)

18.09.2024: 3 ex. 1K Strachotín, BV, JHM (R. Vlček)

27.09.2024: 1 ex. 1K úd. n. Nechranice, CV, ULK (M. Vlasatý, D. Tarbajová; foto)

12.–15.10.2024: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, S. Novotný)

Ze 156 registrovaných pozorování je pouze 20 z jarního tahu. Dospělý pták ze začátku podzimního tahu z Chotěšic je teprve šestým jednoznačně určeným adultem z podzimního tahu, také další byli pozorováni začátkem srpna. Tah mladých ptáků

vrcholil v průběhu září, poslední pták byl zastížen ještě 9. listopadu 2008 na úd. n. Rozkoš (Vavřík 2009).

Jespák skvrnitý, *Calidris melanotos* (3, 16, 1)

20.05.2024: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (I. Hroneš; foto; FK 14/2024)

Jde teprve o čtvrté jarní pozorování. V Polsku byl v roce 2024 pozorován pětkrát, z toho třikrát na jaře (Komisja Faunistyczna 2025).

Ouhorlík, *Glareola* sp. (6, 2, 1)

02.05.2024: 1 ex. +1K Tovačov, PR, OLK (L. Doupal; FK 13/2024)

Tento jedinec byl akceptován jako jeden z dvojice druhů *Glareola pratincola*/ *G. maldivarum*.

(r) Rybák malý, *Sternula albifrons* (n, n+83, 9)

28.04.2024: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (O. Kulhánek, M. Holečková aj.; foto)

01.05.2024: 2 ex. +1K Studénka, NJ, MSK (P. Hastík, P. Spáčil aj.; foto)

20.05.2024: 1 ex. +1K Lednice, BV, JHM (K. Šimeček; foto)

07.–24.06.2024: max. 4 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (I. Hroneš aj.; foto)

08.06.2024: 1 ex. +1K Tovačov, PR, OLK (J. Vaněk)

26.06.2024: 1 ex. +1K Tovačov, PR, OLK (J. Šírek)

04.07.2024: 1 ex. +1K Drnholec, BV, JHM (P. Berka)

08.07.2024: 1 ex. +1K Lednice, BV, JHM (Š. a J. Goldman)

31.08.2024: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Macháň; foto)

Druhý nejlepší rok po desíti záznamech v roce 2020.

Rybák dlouhoocasý, *Sterna paradisaea* (3, 61, 5)

14.04.2024: 1 ex. +2K Trmice, UL, ULK (J. Bukvaj; foto; FK 05/2024)

17.04.–01.05.2024: 1 ex. +2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (A. Regner, J. Vaněk, I. Hroneš) foto; FK 06/2024 a 70/2024)

27.04.2024: 2 ex. +2K Vavřinec, KH, STC (M. Kavka; FK 61/2024)

04.05.2024: 1 ex. +2K Žehuňský ryb., KO, STC (Š. Vidner; foto; FK 07/2024)

18.–19.10.2024: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Vaněk, P. Lopatář; foto; FK 67/2024)

Analýza záznamů 74 pozorovaných jedinců ukazuje naprostou převahu pozorování na jarním tahu (66 ex.) od poloviny dubna do konce května, příležitostně jsou ptáci pozorováni i v létě. Pozorování zbývajících šesti ptáků naznačuje velmi pozdní podzimní tah tohoto druhu v průběhu října až začátku listopadu.

Rybák severní, *Thalasseus sandvicensis* (3, 16, 1)

29.07.2024: 8 ex., všichni +1K ryb. Řežabinec, PI, JHC (J. Handschuh aj.; FK 23/2024; foto)

Není bez zajímavosti, že o den dříve byly 2 ex. pozorovány v okolí města Kassel v Hessensku (Hirschauer & Stanik 2024). Výskyt může souviset s velmi úspěšnou sezónou v jediné hnízdní kolonii v Polsku na pobřeží u Gdaňsku, kde v roce 2024 vyvedlo 675 párů asi 1100 mláďat (Monitoring Ptaków Polski 2024).

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla* (n+1, n+52+1, 8)

16.11.2023: 1 ex. +1K. 1K Cep, JH, JHC (P. Klíma; FK 69/2024; foto)

23.03.2024: 2 ex. (2K, +3K) Vavřinec, KH, STC (M. Kavka; FK 58/2024; foto)

11.–17.04.2024: 1 ex. +3K Hlušovice, OC, OLK (K. Poprach; FK 62/2024; foto)

08.–09.06.2024: 1 ex. +2K Litožnice, AA, PHA (A. Gabrielová, V. Švestková aj.; FK 17/2024; foto)

12.11.–15.12.2024: max. 3 ex. 1K Tovačov, PR, OLK (J. Šírek aj.; FK 39/2024; foto)

08.–09.11.2024: 1 ex. 1K Vavřinec, KH, STC (M. Kavka; FK 60/2024; foto)

19.–25.11.2024: 1 ex. 1K ryb. Hvězda, SY, PAK (J. Mach; FK 51/2024; foto)

01.12.2024: 1 ex. 1K úd. n. Jesenice, CH, KVK (A. Tichý, D. Martinovský; FK 53/2024; foto)

20.–24.12.2024: 1 ex. 2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (I. Hroneš aj.; FK 54/2024; foto)

Nejlepší rok od 90. let minulého století, kdy pozorování ještě nebyla FK zasílána; v zimě 1992/93 bylo tehdy zaznamenáno 11 ex., v zimě 1993/94 pak stejný počet (Vavřík 1996). V roce 2024 bylo pozorováno celkově také nejméně 11 ptáků, z toho čtyři na jaře.

Racek Sabinův, *Xema sabini* (1, 6, 2)

02.09.–05.10.2024: 1 ex. +1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (Š. Vidner aj.; FK 32/2024; foto; obr. 2)

05.11.+19.11.2024: 1 ex. 1K úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon, E. Janeček; FK 38/2024; foto)

Předchozí záznamy jsou z prosince 1985, února 1990, října 1997, září 1999, září 2004, září 2015 a října 2023, poslední tři záznamy se týkají dospělých ptáků. Pro srovnání v Polsku byl v roce 2024 racek Sabinův pozorován čtyřikrát, z toho tři záznamy jsou také ze začátku listopadu (Komisja Faunistyczna 2025).

Obr. 2. Racek Sabinův (*Xema sabini*), vodní nádrž Rozkoš (okres Náchod), 8. září 2024. Foto P. Hampl.

Fig. 2. Sabine's Gull (*Xema sabini*), Rozkoš water reservoir (Náchod district), 8 September 2024. Photo by P. Hampl.

Racek velký, *Ichthyaetus ichthyaetus* (0, 19, 1)

24.08.–25.09., 03.–08.11.2024: 1 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Macháň aj.; FK 29/2024; foto); 04.11.2024: stejný ex. Opočno, RK, HKK; 20.12.2024(–2025): 1 ex. 1/2K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Nacházel, P. Hampl aj.; FK 55/2024; foto)

(r) Racek mořský, *Larus marinus* (n+3, 90+1, 17)

28.12.2021: 1 ex. 3K Starý Most, MO, ULK (F. Pochmon; FK 68/2024; foto)
 09.01.2024: 1 ex. 2K Brněnská přehrada, BM, JHM (M. Brabec, M. Brabcová; foto)
 09.–10.01.2024: 1 ex. 4K Oplatil, PU, PAK (M. Peitner; foto)
 09.01.2024: 1 ex. +4K úd. n. Modlany, TP, ULK (E. Janeček)
 13.01.–27.02.2024: 1 ex. 2K jez. Most, MO, ULK (L. Klikar, J. Hora aj.; foto)
 21.01.2024: 1 ex. +4K jez. Milada, UL, ULK (J. Zouzalík aj.)
 29.–31.01.2024: 1 ex. 2K Oplatil, PU, PAK (M. Peitner aj.; foto)
 25.09.2024: 1 ex. 3K Klučovánky, HO, JHM (K. Šimeček)
 27.10.+25.11.2024: 1 ex. +3K jez. Medard, SO, KVK (M. Horáková, V. Teplý; foto)
 07.–10.11.+08.12.2024: 1 ex. 1K Vavřínecký ryb., KH, STC (M. Kavka, J. Kremenak aj.; foto)
 07.11.2024: 1 ex. +3K úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon; foto)
 14.–23.11.2024: 1 ex. 1K úd. n. Nechanice, CV, ULK (F. Pochmon, M. Vlasatý; foto)
 15.11.2024: 1 ex. 1K Vltava v Praze, AA, PHA (H. Koziol, V. Švestková; foto)
 18.–26.12.2024: 1–2 ex. 1K úd. n. Rozkoš, NA, HKK (J. Rohlena aj.; foto)
 22.11.2024: 2 ex. 1K Zdechovice, PU, PAK (P. Hampl; foto)
 21.12.2024: 1 ex. 1K ryb. Broumar, RK, HKK (J. Rohlena; foto)
 21.12.2024(–2025): 1 ex. +3K jez. Most, MO, ULK (F. Pochmon aj.; foto)
 21.12.2024(–2025): 1 ex. 1K jez. Most, MO, ULK (F. Pochmon aj.; foto)

Od roku 2019 je tento druh zjišťován častěji, otázkou je, zda jde o skutečný nárůst výskytu nebo lepší schopnost pozorovatelů rozlišit jej i v nedospělých šatech. Analýza záznamů 101 jedinců ukazuje, že se jedná o typický zimující druh, mladí ptáci se objevují už od konce září, většina dospělých ptáků pak až od listopadu, na lokalitách se často zdržují dlouhodobě, většina jich pak odlétá do konce února. Pozorování z pozdějšího jarního tahu jsou už jen ojedinělá.

Chaluha malá, *Stercorarius longicaudus* (n+2, 8, 1)

12.06.2024: 1 ex. 2K jezero Most, MO, ULK (M. Křížek; foto; FK 71/2024)

(r) Kormorán malý, *Microcarbo pygmaeus* (6, 191, n)

Jižní Morava. Na jižní Moravě se více ptáků zdržovalo na konci zimy na Novomlýnských nádržích (max. 16. února – 161 ex.; J. Zeman), pak byli až do června pozorováni víceméně jednotliví ptáci. Počty opět narostly po polovině června, tentokrát především v oblasti lednických rybníků. Prvního vrcholu dosáhly počty hned koncem června (135 ex.), poté se mírně snižovaly, k druhému výraznému náletu pak došlo od konce září do poloviny října (max. 22. září – 250 ex.; J. Studecký, L. Brezniak aj.), poté už byly opět pozorovány jen menší počty. Teprve s příchodem zimy se opět objevily velké koncentrace ptáků na Novomlýnských nádržích (20. prosince – 250 ex.; J. Zeman).

Jižní Čechy. Na rozdíl od jižní Moravy se z jižních Čech kormoráni malí na zimu vytratilí, první ptáci se objevili opět začátkem února. Až do léta se zde zdržovali

především hnízdící ptáci na Vrbenských rybnících, kteří postavili pět hnízd. Počty pak začaly zvolna narůstat od července, v srpnu už překročily 100 ex., a vrcholu dosáhly koncem srpna (365 ex.). Během září a října se počty zřejmě opět snižovaly, ale ještě před koncem října zde bylo sečteno 193 ex. Jednotliví ptáci se pak zdrželi do poloviny prosince.

Střední, severní a východní Čechy

06.12.2023–12.04.2024: max. 4 ex. Zálezlice, ME, STC (A. Tichý, M. Vlasatý aj.; foto)

26.12.2023–14.03.2024: max. 23 ex. Srbsko a okolí, BE, STC (J. Žák aj.; foto)

20.01.–03.02.2024: 2 ex. Cheb, CH, KVK (J. Trojan, Z. Mara; foto)

21.01.2024: 4 ex. Kostomlátky, NB, STC (I. Kameníková)

26.01.2024: 1 ex. Praha-Troja, AA, PHA (J. Studecký, V. Švestková, G. Uhrová; foto)

18.02.2024: 1 ex. Janovice nad Úhlavou, KT, PLK (A. Gibiš; foto)

24.02.+31.03.2024: 4 ex. Dobříň, LT, ULK (M. Kulhavý, T. Jírava)

21.03.2024: 3 ex. Litoznice, A, PHA (M. Staněk, J. Švestka, V. Švestková)

01.04.2024: 2 ex. +1K Horní Ředice, PU, PAK (L. Hamáček; foto)

22.07.2024: 1 ex. Borovná, JI, VYS (F. Hruška)

27.07.–20.08.2024: 1–2 ex. Dobříň, LT, ULK (M. Vlasatý, J. Bukvaj; foto)

27.07.–07.08.2024: max. 6 ex. Klabava, RO, PLK (D. Martinovský, A. Tichý aj.)

29.07.2024: 1 ex. Kynšperk nad Ohří, SO, KVK (M. Vlček, M. Plecitý aj.)

25.08.2024: 1 ex. Újezd, ZR, VYS (M. Kyselica; foto)

03.09.2024: 1 ex. 1K Lenešický ryb., LN, ULK (J. Bažant, M. Anderle, S. Eminger; foto)

18.–25.09.2024: 1 ex. +1K Ostrov, KV, KVK (J. Strítěský, M. Ouška)

29.09.2024: 1 ex. Chotilsko, PB, STC (J. Sedláček)

27.10.2024: 2 ex. Praha-Ruzyně, A, PHA (J. Sedláček)

12.11.2024: 1 ex. 1K Praha-Modřany, A, PHA (M. Jelínek)

27.11.2024: 2 ex. ryb. Hvězda, SY, PAK (J. Mach; foto)

12.12.2024: 1 ex. +1K Karlštejn, BE, STC (J. Veselý)

28.12.2024: 1 ex. Křivoklát, RA, STC (Š. Pochová)

Hodonínsko

17.03.2024: 13 ex. Hodonínské ryb., HO, JHM (P. a J. Mezulian)

23.03.–29.04.2024: 1 ex. Mutěnice, HO, JHM (M. Dostál aj.; foto)

07.06.–07.10.2024: max. 71 ex. (21.08.) Hodonínské ryb., HO, JHM (O. Ryška, T. Oplocký, P. Procházka aj.; foto)

Střední Morava

14.03.2024: 3 ex. Záhlinice, KM, ZLK (J. Šafránek, P. Jašek; foto)

14.04.2024: 1 ex. Třemešek, SU, OLK (J. Körner; foto)

30.04.–03.05.2024: 1–2 ex. Tovačov, PR, OLK (L. Doupal aj.; foto)

05.–08.05.2024: 1 ex. Záhlinice, KM, ZLK (M. Vondra, J. Sedlmaier aj.; foto)

25.–26.05.2024: 1 ex. Majetín, OC, OLK (R. Doležal, B. Matysioková aj.; foto)

23.06.–03.09.2024: max. 16 ex. Záhlinice, KM, ZLK (J. Šafránek, P. Jašek aj.; foto)

07.–13.07.2024: 1 ex. Majetín, OC, OLK (A. Mather aj.; foto)

22.07.–01.08.2024: max. 22 ex. Tovačov, PR, OLK (J. Šírek, Č. Číhalík aj.; foto)

05.10.–01.11.2024: max. 13 ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Pavlíková, M. Pavlík aj.; foto)

30.11.2024(–2025): max. 3 ex. Tovačov, PR, OLK (L. Brezniak, E. Malcová aj.; foto)

26.12.2024(–2025): max. 3 ex. Kvasice, KM, ZLK (P. Shromáždil aj.; foto)

Severní Morava

25.03.2024: 1 ex. Hustopeče n. B., PR, OLK (L. Brezniak)

06.07.2024: 3 ex. Albrechtický, NJ, MSK (P. Shromáždil, J. Šafránek)

07.07.2024: 1 ex. Krnov, BR, MSK (V. Duda)

29.–30.07.2024: 1 ex. Studénka, NJ, MSK (P. Hastík, M. Jakubec; foto)

30.07.2024: 1 ex. 1K Jistebník, NJ, MSK (L. Pilch; foto)

03.–07.12.2024: 1 ex. 1K Studénka, NJ, MSK (L. Pilch, P. Hastík; foto)

Kvůli narůstajícímu počtu záznamu kormorána malého byly informace o jeho výskytu rozděleny do jednotlivých regionů. Dalšímu statutu kormorána malého jako registrovaného druhu se bude FK věnovat na svém podzimním jednání 2025.

(r) Ibis hnědý, *Plegadis falcinellus* (n+18, 33, 1)

04.–06.05.2024: 1 ex. Zaháj, UO, PAK (J. Rohlena, P. Lopatář aj.; foto)

(r) Volavka vlasatá, *Ardeola ralloides* (n+22, 65, 4)

29.04.2024: 4 ex. Hrušovany nad Jevišovkou, ZN, JHM (R. Vlk)

19.05.2024: 1 ex. +1K Horní Strachovický ryb., CB, JHC (V. Mikeš)

26.05.2024: 1 ex. Záhlinice, KM, ZLK (P. Jašek, J. Šafránek; foto)

27.–30.05.2024: 1–4 ex. Kosteliska, Dubňany, HO, JHM (G. Čamlík, J. Kučírek aj.)

Jarní výskyty jsou pro volavku vlasatou typické, z 80 ptáků zaznamenaných po roce 2000 bylo pouhých devět zjištěno od srpna do října; většina ptáků byla pozorována v květnu a začátkem června.

(r) Volavka rusohlavá, *Ardea ibis* (2, 39, 16)

07.04.2024: 1 ex. NPP Hrabanovská černava, KO, STC (M. Vlček, M. Vlčková, J. Studecký; foto)

11.–13.04.2024: 1 ex. Skrbeň, OC, OLK (P. a D. Spáčil, V. Danzmajer aj.; foto)

27.04.2024: 1 ex. Dolní Benešov, OP, MSK (P. Kozub; foto)

21.05.2024: 1 ex. Kovalovice, BI, JHM (P. Smejkal, V. Dobeš; foto)

23.05.2024: 1 ex. Kopřivnice-Lubina, NJ, MSK (P. Zátopek; foto)

26.05.2024: 1 ex. ryb. Blatec, Čejkovice, CB, JHC (K. Mrhačová; foto)

27.05.2024: 1 ex. ryb. Okružinka, Líně, PS, PLK (M. Podhrázký)

29.05.2024: 1 ex. Sedlec-Lékařova Lhota, CB, JHC (P. Albert, V. Albertová; foto)

08.06.2024: 1 ex. Tovačov, PR, OLK (J. Vaněk)

05.07.2024: 8 ex. Sedlec, CB, JHC (K. Chmel)

06.+20.07.2024: 1 ex. +1K Drnholec, BV, JHM (D. Horal)

08.07.2024: 6 ex. Žabčice, BI, JHM (P. Trávníček, J. Zvonek)

09.07.2024: 9 ex. Čejkovice, CB, JHC (J. Bláhová, Š. Červený, Z. Selinger)

16.07.2024: 6 ex. ryb. Řežabinec, PI, JHC (M. Bouček, M. Frencl; foto)

19.10.2024: 1 ex. Rapšach, JH, JHC (J. Cepák, P. Fikar)

28.11.2024: 1 ex. Novosedly, BV, JHM (G. Čamlík; foto)

Rekordní rok na výskyt tohoto dříve vzácného druhu. Pokračující expanze volavky rusohlavé do střední Evropy vedla také k prvnímu hnízdění v Rakousku (Reichersberg, Horní Rakousy 2022; Billinger 2023) ve Švýcarsku (Ticino 2023; Büttler & Schweizer 2024) a v Německu (Altmühlsee, Bavorsko 2023; LBV 2023).

Hnízdní kolonie volavkovitých ptáků v Rakousku (Billinger l. c.) leží přitom necelých 60 km od našich hranic v jižních Čechách.

(r) Volavka červená, *Ardea purpurea* (Čechy od 2008: 135, 6)

25.05.2024: 1 ex. Zbyslav, KH, STC (M. Kavka; foto)

23.07.–03.08.+20.08.2024: max. 3 ex. Tachlovice, PZ, STC (K. Hašek aj.; foto)

26.07.2024: 1 ex. 1K Sedlec-Vlhlavy, CB, JHC (L. Hamáček)

27.–28.07.2024: 1 ex. 1K Dobříkov, UO, PAK (P. Hampl; foto)

08.08.2024: JHC (I. Šimová; foto)

17.08.2024: 1 ex. Člunek, JH, JHC (J. Lojda; foto)

Pelikán bílý, *Pelecanus onocrotalus* (14, 9, 1)

24.–29.04.2024: 1 ex. 2/3K Dolní Benešov, OP, MSK; 01.–03.05.2024: stejný Bartošovice, NJ, MSK; 03.05.2024: stejný Choryně, VS, ZLK (M. Miškovský, V. Železný, J. Heryán aj.; foto; obr. 3; FK 08/2024)

Tento pták se zdržoval od 31. března do 18. dubna na rybníční soustavě u Spytkowic v jižním Polsku.

Obr. 3. Pelikán bílý (*Pelecanus onocrotalus*), Dolní Benešov (okres Opava), 26. dubna 2024. Foto V. Danzmajer.

Fig. 3. Great White Pelican (*Pelecanus onocrotalus*), Dolní Benešov (Opava district), 26 April 2024. Photo by V. Danzmajer.

Sup bělohlavý, *Gyps fulvus* (n+1, 20, 2)

05.07.2024: 1 ex. Žulová, JE, OLK (J. Kučírek; FK 19/2024; foto)

23.08.2024: 1 ex. 3/4K Jince-Běřín, PB, STC (M. Šnajdarová; FK 27/2024; foto)

Orlík krátkoprstý, *Circus gallicus* (n, n+38, 4)

08.05.2024: 1 ex. Jaroslavice, ZN, JHM (F. Suchý; foto; FK 09/2024)

03.–17.08.2024: 1 ex. 3K Lenešice, LN, ULK (J. Hora aj.; foto; FK 25/2024)

08.08.2024: 1 ex. 2K Rakvice, BV, JHM (J. Jančálek; foto; FK 26/2024)

19.09.2024: 1 ex. 2/3K ULK (K. Horák, V. Beran aj.; foto; FK 72/2024)

V posledních 15 letech přibývá pozorování z jihozápadního Slovenska, především okresu Malacky, hnízdo se zde zatím nepodařilo dohledat (R. Slobodník in litt.).

(r) Orel královský, *Aquila heliaca* (Čechy: n, 43, 11)

30.03.2024: 1 ex. 2K Raná, CR, PAK (T. Chvojka; foto)

05.+08.04.2024: 1 ex. 2K Skršice/Králova Lhota, RK, HKK (M. Holečková, P. Lopatář; foto)

14.05.2024: 1 ex. 2/3K Dětenice, JC, HKK (G. Kašpar; foto)

17.–18.06.2024: 1 ex. +3K Peč, JH, JHC (H. Musel; foto)

28.07.2024: 1 ex. +2K Peruc, LN, ULK (M. Vlasatý, F. Pochmon; foto)

29.07.2024: 1 ex. 2K (kroužek ATL) Peruc, LN, ULK (M. Vlasatý; foto)

04.09.2024: 1 ex. 3/4K Pěčice, MB, STC (M. Vlček, M. Vlčková)

11.09.2024: 1 ex. +3K KL, STC (F. Pochmon; foto)

12.–20.09.2024: 1 ex. 1K Chotěšice, NB, STC (G. Kašpar; foto)

14.09.2024: 1 ex. +3K Radešínek, LT, ULK (M. Vlasatý; foto)

16.09.2024: 2 ex. (pár) PUK (M. Peitner; foto)

Kroužkovaný pták byl označen v Maďarsku. Orli královští se evidentně postupně šíří z jižní Moravy dále, detaily případného hnízdění nejsou náplní této zprávy.

(r) Orel skalní, *Aquila chrysaetos* (Čechy: n, n+27, 2)

26.08.2024: 1 ex. +1K PS, PLK (D. Kafková; foto)

27.11.2024: 1 imm. ex. Kněževes, PZ, STC (J. Sedláček)

Krahujec krátkoprstý, *Tachyspiza brevipes* (1, 0, 1)

24.08.2024: 1 ex. 1K Soběsuky, KM, ZLK (S. Čoupková; FK 28/2024; foto; obr. 4)

Fotka tohoto ptáka se objevila s žádostí o potvrzení na Facebooku ve skupině Ptačí poradna, autorka dokonce s využitím internetových zdrojů správně určila druh!

Obr. 4. Krahujec krátkoprstý (*Tachyspiza brevipes*), Soběsuky (okres Kroměříž), 24. srpna 2024. (Foto S. Čoupková).

Fig. 4. Levant Sparrowhawk (*Tachyspiza brevipes*), Soběsuky (Kroměříž district), 24 August 2024. (Photo by S. Čoupková).

Jediný předchozí záznam se týká mladé samice, zastřelené 9. září 1958 v Mitrovicích nedaleko Ostravy, dnes uložené ve sbírkách Slezského zemského muzea v Opavě (Vavřík et al. 2019). V nedávné době byl krahujec krátkoprstý zjištěn také v Polsku, naposledy 18. září 2022 (třetí výskyt; Komisja Faunistyczna 2025).

(r) Moták stepní, *Circus macrourus* (n, n+190, 24)

09.04.2024: 1 ex. 2K Zbyslav, KH, STC (M. Kavka, J. „Kremenak“)
 09.04.2024: 1 M +2K Sviny, TA, JHC (M. Kyselica, M. Augustinová; foto)
 20.04.2024: 1 M +1K Starovičky, BV, JHM (P. Navrátil)
 25.04.2024: 1 M +1K Kosteliska, HO, JHM (G. Čamlík)
 26.–28.04.2024: 1 M +2K Borkovice, TA, JHC (R. Pícha; foto)
 04.–05.05.2024: 2 M 2K Opava, OP, MSK (A. Adámek, M. Jakubec, L. Pilch; foto)
 07.05.2024: 1 M +2K Morašice, ZN, JHM (V. Křivan)
 13.05.2024: 1 M 2K Krasíkov, UO, PAK (M. Peitner; foto)
 19.–30.05.2024: celkově 3 M 2K Hospozínek/Radešín, KL/LN, STC/ULK (M. Vlasatý aj.; foto)
 01.06.2024: 1 F +2K Hospozínek/Radešín, KL/LN, STC/ULK (M. Vlasatý; foto)
 01.06.2024: 1 F +1K Peruc, LN, ULK (M. Vlasatý; foto)
 26.07.2024: 1 M 2K Žichlínek, UO, PAK (M. Peitner; foto)
 10.08.–24.09.2024: max. 3 ex. (2× M 2K, M +1K) Hospozínek/Radešín, KL/LN, STC/ULK (M. Vlasatý aj.; foto)
 28.08.2024: 1 M 2K Obořiště, PB, STC (Z. Valeš; foto)
 31.08.2024: 2 ex. (1K, M +2K) Desná, SY, PAK (L. Urbánek; foto)
 01.–04.09.2024: 1 M +1K Kosořice, MB, STC (V. Železný aj.; foto)
 01.–22.09.2024: 1 M +1K Kotovice, PJ, PLK (L. Schröpfer aj.; foto)
 05.–11.09.2024: 1 M +1K Zálužany/Mirovice, PB/PI, STC/JHC (R. Muláček; foto)
 06.09.2024: 1 F 1K Vlčkovice v Podkrkonoší, TU, HKK (J. Vaněk; foto)
 10.09.2024: 1 M +1K Senetářov, BK, JHM (V. Dobeš)
 17.09.2024: 1 M 1K Senice na Hané, OC, OLK (O. Boháč)
 25.09.2024: 1 F 1K Žichlínek, UO, PAK (M. Peitner; foto)
 26.09.2024: 1 M +2K Hrušky, VY, JHM (J. Zeman; foto)
 22.–29.11.2024: 1 M 2K Pohořelice, BL, JHM (D. Horal)

Mimo hnízdící ptáky registrujeme nyní pozorování celkem 224 jedinců. Na jarní tah připadá 88 z nich; první ptáci se objevují na konci března (výjimečně i dříve), výskyt vrcholí hned začátkem dubna a pak postupně vyznívá do poloviny června. Starší ptáci se opět objevují již od července, první mladí ptáci pak začátkem srpna, podzimní tah vrcholí v září, kdy se také řada ptáků dlouhodobě zdržuje v okolí jedné lokality. Hlavní období výskytu končí v polovině října, jednotliví ptáci se objevují ještě v listopadu, registrujeme také jeden výskyt v prosinci.

(r) Káně bělochostá, *Buteo rufinus* (n, 240, 6)

30.07.2024: 1 ex. +1K ULK (F. Pochmon; foto)
 14.08.2024: 1 ex. 1K Dlouhá Loučka, OC, OLK (V. Gahura; foto)
 16.08.–11.09.2024: 2 ex. (1K, +1K) LN, ULK (F. Pochmon, A. Boldiš; foto)
 18.08.2024: 1 ex. 1K Hradec nad Svitavou, SY, PAK (J. Mach; foto)
 24.09.2024: 1 ex. 1K (snad stejný jako LN) CV, ULK (F. Pochmon; foto)
 25.09.2024: 1 ex. 1K JHM (K. Horák; foto)

V databázích AVIF a eBird je pod tímto druhem vedeno více pozorování kání s naprosto nedostatečným popisem, který nevylučuje záměny se světlou formou káně lesní (*Buteo buteo*), případně s jedinci odpovídajícími zbarvením východnímu poddruhu *Buteo buteo vulpinus*. Káně bělochvostá je na základě dosavadních záznamů typickým ptákem pozdního léta, s vrcholem výskytu na přelomu srpna a září, přičemž během jediného měsíce od poloviny srpna do poloviny září bylo poprvé zaznamenáno přes 40 % zjištěných jedinců (n=263).

(r) Výřeček malý, *Otus scops* (n, n+119, 64)

- 22.04.2022: 3 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek, V. Sajfrt)
 03.05.2022: 2 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek, V. Sajfrt)
 08.05.2022: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 13.05.2022: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek)
 19.05.2022: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 14.05.2023: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek)
 16.05.2023: 2 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 20.05.2023: 2 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek)
 23.05.2023: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 12.04.2024: 1 ex. volá Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka, M. Večeřová)
 14.04.–03.07.2024: 2 ex. +1K, 3 pull. Brno-Královo Pole, BM, JHM (A. Šťastný aj.; foto)
 24.04.–30.07.2024: 1–2 ex. (05.05. chycena 1 F) Olomouc, OC, OLK (T. Grim, P. Spáčil aj.; foto)
 27.04.2024: 1 ex. chycen Hlohovec, BV, JHM (P. Podzemný; foto)
 28.–29.04.2024: 1 ex. volá Jiříkovice, BI, JHM (M. Řičánková, L. Řičánek)
 29.04.+01.05.2024: 2 ex. chyceny Křenek, PY, STC (M. Smola, J. Rosmus; foto)
 30.04.2024: 1 ex. Majetín, OC, OLK (T. Oplocký)
 01.05.2024: 3 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (P. Podzemný, V. Sajfrt, V. Vyhnálek)
 03.–11.05.2024: 1 ex., chycen, Ostrava, OV, MSK (J. Penkala, L. Jonák aj.)
 03.05.2024: 1 ex. 2K chycen Zliv, CB, JHC (K. Korejs, L. Hamáček aj.; foto)
 03.05.2024: 3 ex. chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek)
 04.05.2024: 2 ex. chyceny Horušice, KH, STC (M. Kavka, L. Svoboda; foto)
 05.–13.05.2024: 1 M +1K Velešín, CK, JHC (R. Janák, Z. Selinger aj.)
 05.05.2024: 3 ex. chyceny ryb. Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek, O. a T. Kauzálovi; foto)
 05.05.2024: 1 ex. +2K chycen Zliv, CB, JHC (R. Lučan, L. Hamáček, J. Závora; foto)
 05.05.2024: 1 ex. chycen Županovice, PB, STC (J. Grünwald; foto)
 06.05.2024: 1 ex. volá Lednice, BV, JHM (D. Křenek)
 08.05.2024: 1 ex. +1K chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 11.05.–19.07.2024: 1 ex. volá Sedlec, BV, JHM (D. Horal aj.); 23.07.2024: 1 F +1K chycena Slanisko u Nesytu, BV, JHM (J. Studecký)
 11.–12.05.2024: 1 ex. chycen Popice, BV, JHZM (R. Doležal; foto)
 13.(?)–20.05.2024: 1 ex. volá Český Brod, KO, STC (R. Duspara, L. Harmáčková aj.)
 13.05.2024: 1 ex. 2K chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto)
 15.05.2024: 1 ex. +1K chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto)
 15.05.2024: 2 ex. +1K chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek)
 15.–24.05.2024: 1 M +1K Staré Jinonice, AA, PHA (T. Klacek aj.; foto, nahrávka)
 18.05.2024: 2 ex. +1K chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek)
 18.05.2024: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto)

- 19.05.2024: 1 ex. +1K chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 19.05.2024: 1 ex. volá Zálší, TA, JHC (M. Augustinová)
 21.05.2024: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto)
 21.05.2024: 1 ex. +2K chycen Lednice, Mlýnský ryb., BV, JHM (A: Lučanová)
 21.05.2024: 1 ex. +2K chycen Dívčice, CB, JHC (P. Dalík)
 23.05.2024: 3 ex. (+2K, 2K, +1K) chyceny Lednice, Mlýnský ryb., BV, JHM (R. Lučan aj.; foto)
 23.05.2024: 1 ex. +1K chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek)
 24.05.2024: 2 ex. (1K, +1K) chyceny Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt, V. Vyhnálek)
 25.05.2024: 3 ex. (2 MM, 1 F) severně ryb. Nesyt, BV, JHM (P. Spáčil aj.; foto)
 26.05.2024: 1 ex. +1K chycen Hlohovec, BV, JHM (V. Sajfrt)
 27.05.2024: 1 ex. +1K chycen NPP Ruda, TA, JHC (R. Lučan; foto)
 28.05.2024: 1 ex. +1K Hlohovec, BV, JHM (V. Vyhnálek)
 02.06.2024: 1 ex. chycen Biskupice, ZL, ZLK (J. Sviečka; foto)
 01.06.2024: 1 ex. volá Šatov, ZN, JHM (T. Madr)
 05.06.2024: 1 ex. +1K chycen Lomy, JH, JHC (V. Brlík)
 24.06.2024: 1 ex. volá Živohošť, PB, STC (M. Černý aj.)
 02.07.2024: 1 ex. Vrbenské ryb., CB, JHC (D. Martinovský)
 20.07.2024: 1 ex. volá Urbanice, PU, PAK (B. Peková; nahrávka)
 27.07.2024: 1 ex. volá Klokočské skály, SM, LBK (D. Hurtado)
 17.08.2024: 1 ex. volá Bartošovice, NJ, MSK (P. Spáčil)

Naprosto bezprecedentní výskyt, který zdaleka přesahuje jakýkoliv předchozí rok – vždyť jen v roce 2024 byla zaznamenána téměř třetina výřečků zjištěných na našem území v novodobé historii! Pták chycený v Ostravě byl kroužkován na stejném místě v roce 2023, samice chycená v Olomouci byla kroužkována na nedaleké lokalitě v roce 2022. *** Po vymizení z naší fauny byli první výřečci zaznamenáni na našem území v letech 1998–2001 a poté po krátké pauze opakovaně od roku 2010. Teprve zavedení pokusných jarních odchytů na nahrávku od let 2016–2018 přineslo výrazný nárůst záznamů a také první hnízdní pokusy ve městech. V současné době je jasné, že nárůst početnosti nebyl způsoben jen zvýšeným zájmem o tento druh, ale že se výřeček na našem území skutečně rozšířil na řadě níže položených míst. Pokud jde o časový průběh výskytu, první výřecci se na našem území objevují už na začátku dubna, většina pozorování (79%) připadá na měsíc květen. Pozdější pozorování se obvykle pravděpodobně týkají dříve přehlédnutých jedinců, protože není patrná jakákoliv podzimní vlna tahu, poslední výřecci byli zaznamenáni v polovině září, jediné pozorování je z října.

(r) Mandelík hajní, *Coracias garrulus* (-, 16, 3)

- 13.05.2024: 1 ex. +1K Lhotka, CK, JHC (V. Kubelka; foto)
 31.05.2024: 1 ex. +1K Slatiny, ZL, ZLK (J. Křížka; foto)
 07.09.2024: 1 ex. 1K Svitávka, BK, JHM (M. Dyčka)

Ťuhýk rudohlavý, *Lanius senator* (-, n+15, 1)

- 19.05.2024: 1 ex. +1K Litvínovice-Šindlový Dvory, CB, JHC (I. Freiberga; foto; FK 10/2024)

Čtrnáct předchozích záznamů zahrnuje dospělé ptáky pozorované od začátku května do začátku července, patnáctý záznam se týká mladého ptáka zjištěného v polovině července 1996 v Břeclavi (D. Horal; Chytil 1997).

Skřivan ouškatý, *Eremophila alpestris* (n, n+10, 2)

18.11.2024: 1 ex. Rousínov, VY, JHM (P. Navrátil; FK 43/2024; foto)

22.12.2024(–2025): 1 M Orlovice, VY, JHM (D. a R. Boucný aj.; FK 56/2024; foto; obr. 5)

Naposledy byl u nás skřivan ouškatý zjištěn v roce 2019. Dvě pozorování z tohoto roku se mohou týkat téhož jedince, ale vzhledem k velké prodlevě mezi nimi jsou považována za dvě samostatná.

Obr. 5. Skřivan ouškatý (*Eremophila alpestris*), Orlovice (okres Vyškov), 26. prosince 2024. Foto Z. Němeček.

Fig. 5. Horned Lark (*Eremophila alpestris*), Orlovice (Vyškov district), 26 December 2024. Photo by Z. Němeček.

Cetie jižní, *Cettia cetti* (0, 4, 0)

05.08.2024: 1 F +1K ryb. Řežabinec, PI, JHC (J. Handschuh aj.; foto; FK 24/2024)

Tato samice byla kroužkována na stejné lokalitě 24. července 2023 (Vavřík et al. 2023).

Budníček pruhohlavý, *Phylloscopus inornatus* (2, 74, 9)

19.09.2024: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (Z. Tyller aj.; foto; FK 63/2024)

22.09.2024: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (J. Vaník aj.; foto; FK 64/2024)

24.09.2024: 1 ex. chycen Ráby, PU, PAK (J. Česák; foto; FK 37/2024)

24.09.2024: 1 ex. chycen Heřmanický ryb., OV, MSK (M. Řimánek; foto; FK 45/2024)

25.09.2024: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (J. Vaník aj.; foto; FK 65/2024)

11.10.2024: 1 ex. chycen Šerlich, RK, HKK (J. Horák, H. Jirásková; foto; FK 34/2024)

11.10.2024: 1 ex. chycen Šerlich, RK, HKK (J. Horák, H. Jirásková; foto; FK 48/2024)

13.10.2024: 1 ex. chycen Červenohorské sedlo, SU, OLK (M. Strnad aj.; foto; FK 66/2024)

16.10.2024: 1 ex. chycen Zliv, CB, JHC (M. Syrová, P. Veselý; foto; FK 47/2024)

Devět ptáků v jednom roce vyrovnalo druhou nejvyšší sumu z roku 2017, v rekordním roce 2019 bylo zjištěno celkem 14 ptáků. Datované výskyty 84 jedinců ukazují časově velmi omezený průtah, s prvními záznamy v polovině září, vrcholem průtahu od konce září do poloviny října a postupným vyzníváním po poslední výskyty začátkem listopadu.

Budníček zlatohlavý, *Phylloscopus proregulus* (1, 10, 1)

11.10.2024: 1 ex. chycen Šerlich, RK, HKK (J. Horák; foto; FK 35/2024)

Jde o nejčasnější pozorování z jedenácti podzimních záznamů, většina výskytu spadá do přelomu října a listopadu. Mimo to byl tento druh pozorován také na jaře, a to na jihu Moravy v dubnu 2023 (Vavřík et al. 2024).

Rákosník tamaryškový, *Acrocephalus melanopogon* (19, 130, 1), mimo JMK (2, 44, 0)

Oprava: 30.04.2022: 1 M + 1K Tovačov, PR, OLK (L. Doupal; FK 33/2021)

U jedince chyceného v Tovačově byl omylem uveden rok 2021 (Vavřík et al. 2022). V roce 2024 byl zastižen jen jediný pták na jihu Moravy (18.04.2024 zpívá u Rousínova, VY, V. Dobeš). Ve zprávě za rok 2021 (Vavřík et al. 2022) chyběly údaje o odchytu tří ptáků na rybníce Nesyt (BV, JHM), a to 15., 16. a 21. července (J. Chytil). V roce 2022 byl chycen další pták 28. září na Novém rybníku u Sedlece (BV, JHM; T. Růžicka).

Rákosník pokřovní, *Acrocephalus dumetorum* (0, 14, 3)

27.05.2024: 1 ex. + 1K chycen Myštice, ST, JHC (P. a M. Loudovi; FK 15/2024; foto)

22.07.2024: 1 F + 1K chycena Heřmanický ryb., OV, MSK (P. Spáčil, M. Řimánek; FK 40/2024; foto)

23.09.2024: 1 ex. 1K chycen Heřmanický ryb., OV, MSK (M. Řimánek; FK 44/2024; foto)

Velmi dobrý rok na druh, který byl u nás poprvé zjištěn teprve v roce 2014. Dosavadní záznamy se týkají jednak výskytů během pozdního tahu v červnu (7) a červenci (2), jednak podzimního tahu od začátku srpna do začátku září (4) a dvou pozdních záznamů z konce září, a dokonce konce října. Pro rákosníka pokřovního je v kontextu střední Evropy charakteristický právě výskyt od konce května do začátku července s vrcholem v polovině června (Stawarczyk et al. 2017).

(r) Zedníček skalní, *Tichodroma muraria* (n, n+39, 1)

25.10.2023–30.03.2024: 1–2 ex. Pálava, BV, JHM (P. Dolečková aj.; foto)

17.12.2023–18.02.2024: 1 ex. Punkevní jeskyně, BK, JHM (J. Lojda; foto)

27.10.2023(–2024): 2 ex. Pálava, BV, JHM (R. Štochl, J. Kubát aj.; foto)

V zimě 2023/2024 se zedníček vrátil jen na Pálavu. Přitom šance objevit zedníčka i jinde je stále reálná, např. začátkem prosince byl jeden pozorován v polském předhůří Krkonoš u Wojcieszowa (Komisja Faunistyczna 2025).

(r) Pěvuška podhorní, *Prunella collaris*, mimo Krkonoše (n, n+22, 0)

20.10.2023–07.01.2024: 1 ex. 1K CHKO Pálava, BV, JHM (R. Doležal aj.; foto)

Pták pozorovaný i na náměstí v Mikulově se zdržel až do začátku ledna. 27. října 2024 byla pěvuška podhorní pozorována v bavorské části Šumavy na vrcholu Luzného jen asi 300 metrů od našich hranic.

(r) Konipas citronový, *Motacilla citreola* (5, 130, 13)

hnízdění: 29.04.–19.07.2024: 1 M, 1 F, 2 ex. 1K Přebuz/Rolava a okolí, SO, KVK (M. Ouška, L. Klikar aj.; foto)

15.04.2024: 1 M +1K Lukavice, SU, OLK (F. Straka, D. a P. Spáčil; foto)

15.–16.04.2024: 1 M +1K Jistebník, NJ, MSK (M. Jakubec, L. Pilch; foto)

23.04.2024: 1 M +1K Rakšické louky, ZN, JHM (V. Křivan)

25.04.2024: 1 F +1K úd. n. Rozkoš, NA HKK (J. Vaněk, P. Lopatář; foto)

27.04.2024: 1 M +1K Josefovské louky, HK, HKK (L. Brezniak, O. Kulhánek, E. Malcová)

28.04.2024: 1 ex. +1K Nový ryb., Obořiště, PB, STC (D. Vyrobitík; foto)

28.04.–02.05.2024: 1 F +1K Vrbátky, PV, OLK (P. a D. Spáčil, T. Oplocký aj.; foto)

29.04.2024: 1 M +1K Žehuňský ryb., KO, STC (M. Jelínek)

29.04.2024: 1 F Dolní Čermná, UO, PAK (J. Bartoš; foto)

05.05.2024: 1 ex. +1K Svratka, ZR, VYS (F. Kopecký)

13.05.2024: 1 M 2K Lánský ryb., SY, PAK (M. Janoušek; foto)

09.06.2024: 1 M +1K Havlíčkův Brod, HB, VYS (J. Satrapa)

Pár v Krušných horách se vrátil na hnízdiště druhý rok, poté co zde předtím v roce 2022 hnízdil pár smíšený. Z celkového počtu 141 schválených a registrovaných záznamů připadá drtivá většina na jarní výskyty do konce května (n=124), dalších 11 záznamů je z hnízdní doby a pouze 6 záznamů pochází z podzimního tahu. Otázkou je, nakolik to odráží realitu a nakolik schopnost pozorovatelů určovat mladé ptáky – z blíže určených ptáků bylo 97 samců, 31 samic a pouze dva ptáci určení jako 1K.

(r) Linduška úhorní, *Anthus campestris*, mimo severočeské pánve (od 2008: 96, 4)

10.04.2024: 1 ex. Mydlovary, CB, JHC (O. Boháč, T. Oplocký, P. Procházka aj.)

14.04.2024: 3 ex. Příbram-Jerusalem, PB, STC (D. Vyrobitík; foto)

Obr. 6. Linduška skalní (*Anthus petrosus*), Praha, 4. prosince 2024. Foto R. Papranec.

Fig. 6. European Rock Pipit (*Anthus petrosus*), Praha, 4 December 2024. Photo by R. Papranec.

28.04.2024: 1 ex. PP Litožnice, AA, PHA J. Grünwald, V. Švestková)

20.08.2024: 1 ex. ryb. Zbožňov, KH, STC (M. Kavka, L. Svoboda)

Dosavadních 100 záznamů mimo severočeská hnízdiště je rovnoměrně rozloženo mezi jarní (n=51) a podzimní (n=47) tah, zbývající dvě pozorování spadají do hnízdního období. Většina pozorování pochází z krajů Středočeského (n=37) a Jihomoravského (n=19). Jarní tah probíhá od druhé dekády dubna do poloviny května, podzimní pak od druhé dekády srpna do poloviny září.

Linduška skalní, *Anthus petrosus* (0, 2, 1)

04.–07.12.2024: 1 ex. Praha-Holešovice/Bubeneč, A, PHA (R. Papranec aj.; FK 49/2024; foto; obr. 6)

Další pozorování, které se objevilo ve skupině Ptačí poradna na Facebooku se správným určením a prosbou o potvrzení. Díky delšímu pobytu se podařilo tento druh následně pozorovat více lidem. Předchozí záznamy jsou z dubna 1994 a listopadu 2023, obě z údolní nádrže Rozkoš (NA, HKK). Linduška skalní je typický pobřežní druh rozšířený od Francie a Britských ostrovů na východ po Skandinávii, zimuje také na jižním pobřeží Baltu, odkud vzácně zaletuje dále do vnitrozemí Polska (37 záznamů 72 ex. do roku 2015, Stawarczyk et al. 2017), jednou byla zjištěna také v Rakousku (listopad 2015; Albecker & Brader 2018).

Hýl pouštní, *Bucanetes githagineus* (0, 1, 1)

25.05.2024: 1 M +1K Boží Dar, KV, KVK (V. Železný; FK 22/2024; foto; obr. 7)

První pozorování u nás bylo zaznamenáno 14. května 2011 v Polešovicích (UH, ZLK; Vavřík 2012). Mezitím byl poprvé zjištěn také v Maďarsku (10. května 2021; MME Nomenclator Bizottság 2021) a v Polsku (15. května 2022; Komisja Faunistyczna

Obr. 7. Hýl pouštní (*Bucanetes githagineus*), Boží Dar (okres Karlovy Vary), 25. květen 2024. Foto V. Železný.

Fig. 7. Trumpeter Finch (*Bucanetes githagineus*), Boží Dar (Karlovy Vary district), 25 May 2024. Photo by V. Železný.

2023), mimo to byl 31. května 2021 podruhé zjištěn v Estonsku (Ots & Paal 2022). Květnové výskyty jsou pro tento druh evidentně typické.

Strnad viničný, *Emberiza cia* (2, 2, 1)

31.12.2024(–2025): 1 F 1K Jenišov, KV, KVK (M. Horáková aj.; FK 57/2024; foto; obr. 8)

Strnad viničný je druh především jižní Evropy, ale jeho areál zasahuje až do severo-západního Bavorska v okolí města Würzburg, kde bylo při monitoringu v roce 2009 zaznamenáno 19 teritoriálních samců (Schuphan 2011). Německá populace je zčásti tažná, ale asi třetina ptáků zůstává i v zimě na hnízdištích (HMUELV 2007).

Obr. 8. Strnad viničný (*Emberiza cia*), Jenišov (okres Karlovy Vary), 3. leden 2025. Foto J. Studecký.

Fig. 8. Rock Bunting (*Emberiza cia*), Jenišov (Karlovy Vary district), 3 January 2025. Photo by J. Studecký.

KATEGORIE E / CATEGORY E

Sup hnědý, *Aegypius monachus*

04.03.2024: 1F 5K Mikulov, BV, JHM (J. Zeman; foto; FK 04/2024)

Pták „Fremuth“, samice narozená 2020 (tedy 5cy) ve Španělsku (Extremadura), vypuštěná v rámci reintrodukčního projektu v červenci 2022 v pohoří Vračanský Balkán).

ZAMÍTNUTÁ POZOROVÁNÍ / REJECTED REPORTS

Tento souhrn je přehledem uzavřených pozorování, u nichž nebylo akceptováno určení uvedené autorem. U každého z pozorování je uveden hlavní důvod jeho zamítnutí. Podle obecných zvyklostí není uváděno jméno autora.

Husa sněžní, *Anser caerulescens*, 14.02.2024: 3 ex. Jeseník n. O., NJ, MSK (FK 21/2024) – bez dokumentace, popis nevylučuje možnost barevné aberace jiného druhu husy.

Husa krátkozobá, *Anser brachyrhynchus*, 06.02.2024: 1 ex. Hradištko II, KO, STC (FK 42/2024) – z dodané dokumentace nelze jednoznačně potvrdit druh.

Hvízdák americký, *Mareca americana*, 16.–19.11.2024: 1 ex. Opočno, RK, HKK (FK 46/2024) – z předložených fotografií není jednoznačné určení možné.

Čírka modrokráldá, *Spatula discors*, 03.03.2024: 1 F Záhlinice, KM, ZLK (FK 03/2024) – chybí doklad, nedostatečný popis.

Rorýs velký, *Tachymarptis melba*, 02.07.2024: 1 ex. Strmilov, JH, JHC (FK 18/2024) – dodaná fotodokumentace neumožňuje určení druhu.

Racek velký, *Ichthyaetus ichthyaetus*, 06.03.2024: 2 ad. ex. Cheb-Dřenice, CH, KVK (FK 11/2024) – záměna s jiným „velkým“ druhem racků, patrně s rackem bělohavým, *Larus cachinnans*.

Racek tříprstý, *Rissa tridactyla*, 17.–25.11.2024: 1 ex. 1K Svatava, SO, KVK (FK 52/2024) – zcela bez popisu.

Budníček iberský, *Phylloscopus ibericus*, 26.10.2024: 1 ex. Horažďovice, KT, PLK (FK 50/2024) – řada znaků odchyceného jedince neodpovídá zcela tomuto druhu. Odběr vzorku pro analýzu DNA, která by mohla jednoznačně druh potvrdit, nebyl proveden.

Luněk šedý, *Elanus caeruleus*, 09.04.2024: 2 ex. Tuklaty-Tlustovousy, KO, STC (FK 12/2024) – z nedostatečného popisu nebylo možné vyloučit jiný druh dravce, 29.08.2024: 1 ex. Velký Ořechov, ZL, ZLK (FK 30/2024) – popis neumožňoval jednoznačné určení druhu.

Doplnění ke zprávě za rok 2023

Potáplice lední, *Gavia immer*, 1 ex. se zdržoval do 30.03.2024, jezero Medard, SO, KVK (FK 70/2023)

LITERATURA

- Albegger E. & Brader M. 2018: Nachweise seltener und bemerkenswerter Vogelarten in Österreich 2015–2017: 10. Bericht der Avifaunistischen Kommission von BirdLife Österreich. *Egretta* 56: 76–108.
- BirdGuides 2025: *A Unified Global Checklist of the World's Birds*. <https://www.avist.org/>. citováno 06. 10. 2025.
- DAK 2024: Seltene Vogelarten in Deutschland 2022. *Seltene Vögel in Deutschland* 2022: 2–42.
- Billinger F. 2023: Erstbrutnachweis des Kuhreihers (*Bubulcus ibis*) für Österreich an den Stauseen am Unteren Inn, Oberösterreich. *Vogelkundliche Nachrichten aus Oberösterreich – Naturschutz aktuell* 30: 41–47.
- BirdGuides 2025: *Unified Global Taxonomy Published for First Time*. <https://www.birdguides.com/news/unified-global-taxonomy-published-for-first-time/>. citováno 06. 10. 2025.
- Büttler S. & Schweizer M. 2024: Seltene Vogelarten und ungewöhnliche Vogelbeobachtungen in der Schweiz im Jahre 2023. *Ornithologischer Beobachter* 121: 304–329.
- CDNA 2025: *Overzicht van alle vogels waargenomen in Nederland*. <https://www.dutchavifauna.nl/list>. citováno 24. 10. 2025.
- Cranswick P. A. & Hall C. 2023: *Eradication of the Ruddy Duck Oxyura jamaicensis in the Western Palaearctic: 2023 progress report on implementation of the 2021–25 action plan*. Report to the Bern Convention.
- FACE 2024: *Report on the 44th Bern Convention Standing Committee*. https://www.face.eu/wp-content/uploads/2024/12/44BCSC_FACE.pdf. citováno 24. 10. 2025.
- Hirschauer F. & Stanik N. 2024: *Ornithologischer Jahresrückblick 2024 für den Kasseler Raum*. Hessische Gesellschaft für Ornithologie und Naturschutz e. V. – Arbeitskreis Kassel (Hrsg.). Kassel.

- HMUELV 2007: *Zippammer* (*Emberiza* cia). *Hessisches Ministerium für Umwelt, Energie, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (HMUELV) & Staatliche Vogelschutzwarte für Hessen, Rheinland-Pfalz und Saarland. Stand 2007.* https://natureg.hessen.de/resources/recherche/VSW/Voegel/NA_VSW_101_Steckbrief-Zippammer_Stand_2007_05.pdf. citováno 22. 10. 2025.
- Gill F., Donsker D. & Rasmussen P. (eds) 2025: *IOC World Bird List (v 15.1)*. DOI: 10.14344/IOC.ML.15.1. <http://www.worldbirdnames.org/>.
- Chytil J. 1997: Zpráva Faunistické komise ČSO za období 1995–1996. *Zprávy ČSO* 45: 18–21.
- Komisja Faunistyczna 2022. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2021. *Ornis Polonica* 63: 130–159.
- Komisja Faunistyczna 2023. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2022. *Ornis Polonica* 64: 129–154.
- Komisja Faunistyczna 2025: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2024. *Ornis Polonica* 66: 112–147.
- LBV 2023: *Zum ersten Mal in Deutschland: Kuhreiher brütet am Altmühlsee.* <https://www.lbv.de/news/details/zum-ersten-mal-in-deutschland-kuhreiher-bruetet-am-altmuehlsee/>. citováno 22. 09. 2025.
- MME Nomenclator Bizottság 2021: Az MME Nomenclator Bizottság 2021. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. *Tűzok* 28: 131–147.
- Monitoring Ptaków Polski 2024: *Monitoring rybitwy czubatej (MRC). Rok 2024.* <https://monitoringptakow.gios.gov.pl/rybitwa-czubata.html>. citováno 24. 10. 2025.
- Ots M. & Paal U. 2022: *Linnuharuldused Eestis 2021. Eesti linnuharulduste komisjoni aruanne nr 19. Hirundo* 35: 19–32.
- Schuphan I. 2011: Bestand und Verbreitung der Zippammer *Emberiza* cia in Bayern im Bereich des Mains zwischen Karlstadt und Veitshöchheim und an der Fränkischen Saale bei Hammelburg 2009. *Ornithologischer Anzeiger* 50 (1): 61–68.
- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J. & Sikora A. 2017: *Rzadkie ptaki Polski.* Studio B&W Wojciech Janecki, Sosnowiec.
- Tomiałojć L. & Stawarczyk T. 2003: *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany.* PTPP „pro Natura”. Wrocław.
- Vavřík M. (ed.) 1996: Pozorování dlouhokřídlých v České republice v roce 1995 s doplňky a poznámkami k výskytu v západní Palearktidě. *Zprávy Skupiny pro výzkum dlouhokřídlých* 3: 2–18.
- Vavřík M. 2009: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2008. *Sylvia* 45: 266–278.
- Vavřík M. & Faunistická komise ČSO 2010: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2009. *Sylvia* 46: 179–193.
- Vavřík M. & Faunistická komise ČSO 2012: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2011. *Sylvia* 48: 181–196.
- Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2022: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2021. *Sylvia* 58: 95–115.
- Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2023: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2022. *Sylvia* 59: 90–109.
- Vavřík M., Šírek J. & FK ČSO 2024: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2023. *Sylvia* 60: 112–132.
- Vavřík M., Šírek J., Šindel M., Mlíkovský J., Horáček J., Heyrovský D. & Šimek J. 2019: Revize záznamů vzácných druhů ptáků v České republice. *Sylvia* 55: 2–74.
- Votier S. C., Harrop A. H. J. & Denny M. 2003: A review of the status and identification of American Wigeon in Britain & Ireland. *British Birds* 96: 2–22.
- White S. & Kehoe C. 2025: Report on scarce migrant birds in Britain in 2023. Part I: non-passerines. *British Birds* 118: 327–359.